

Program współpracy „Podajemy pomocną dłoń”.

Rok szkolny 2007/2008 jest już trzecim rokiem współpracy pomiędzy dwoma ośrodkami: Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym nr 3 im. dr H. Jordana w Łodzi a Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym nr 3 im. M. Grzegorzewskiej w Łodzi.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy nr 3 im. M. Grzegorzewskiej w Łodzi istnieje od 1966 r. Jest placówką resocjalizacyjną dla dziewcząt z terenu całej Polski. W budynku przy ulicy Drewnowskiej 151 mieści się internat oraz Szkoła Podstawowa Nr 211 dla klas V i VI, Gimnazjum Nr 53 oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 4 o profilu: krawiec i kucharz małej gastronomii.

Wychowankami tej placówki są dziewczęta w wieku 13-18 lat. Kierowane są one do ośrodka wychowawczego na podstawie postanowienia sądu z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Są to dziewczęta:

- często o słabym intelekcie wynikającym z zaniedbań środowiskowych,
- nie uznające autorytetów i zasad,
- charakteryzujące się bardzo często niskim poziomem wiedzy ogólnej,
- ze znacznymi opóźnieniami realizacji obowiązku szkolnego (2-5 lat),
- respektujące realia i zasady, do których doszły same,
- wielokrotnie zawiedzione na intencjach, deklaracjach i odpowiedzialności dorosłych,
- „mistrzyni” destrukcji sabotowania arbitralnych i autorytatywnych decyzji dorosłych,
- zaniedbane, pozbawione oparcia dorosłych, szybko samodzielne i odpowiedzialne za siebie,
- dziewczęta, które można doraźnie kupić lub zastraszyć, ale nie można ich trwale zmienić wbrew ich woli; dziewczęta, które nie mają nic do stracenia oprócz swobody i nie chcą jej oddać,

- będące sprawczyniami przemocy, ale częściej także ofiarami przemocy,
- dziewczęta wchodzące w kolizję z prawem, dokonujące czynów karalnych.

Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy Nr 3 im. H. Jordana w Łodzi istnieje od 1964 roku i jest przeznaczony dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim. Oferta ośrodka jest skierowana do dzieci i młodzieży w wieku 7 - 24 lat. W szkole i gimnazjum funkcjonują również klasy dla uczniów ze sprzężonymi niepełnosprawnościami. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu głębokim uczestniczą w zajęciach w ramach zespołów rewalidacyjno – wychowawczych. Ośrodek tworzą: Szkoła Podstawowa Nr 177, Publiczne Gimnazjum Nr 65, Szkoła Przysposabiająca do Pracy Nr 3, internat. Znaczną część uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno -Wychowawczego stanowią uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Cechuje je więc:

- niski poziom funkcjonowania intelektualnego,
- trudność z koncentracją na na przedmiocie i czynności,
- trudności w zapamiętywaniu i odtwarzaniu informacji,
- zaburzenia artykulacji,
- często współistnienie różnego rodzaju wad i chorób somatycznych,
- wzmożona lub obniżona pobudliwość, zaburzenia w zachowaniu, stereotypie ruchowe, zachowania dziwaczne, buntownicze, przekorne oraz zaburzenia psychiczne,
- potrzeba bezpieczeństwa, przynależności, miłości, kontaktów społecznych.

U podstaw współpracy postawiłyśmy więc pytania:

- Czy możliwa jest współpraca pomiędzy uczniami upośledzonymi umysłowo i niedostosowanymi społecznie?

- Na ile okaże się trwała?
- Co mogą zaoferować sobie obie grupy?
- Kto wyniesie z tej współpracy większe korzyści?
- Czy uczniowie z obu ośrodków mogą wzajemnie czegoś od siebie się nauczyć?

Jakie motywy legły u podstaw współpracy?

Wychowanki Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Nr 3 chciały pomóc dzieciom z niepełnosprawnością sprzężoną wyjść na spacer do parku. Dzieci z Jordanówki tej pomocy potrzebowały.

Pierwszy rok wzajemnego poznawania się upłynął pod hasłem „Wychowanki MOW Nr 3 bliżej środowiska niepełnosprawnych”. Początkowe spotkania uczniów klasy I Szkoły Podstawowej nr 177 i uczennic klasy II Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 4 zaowocowały chęcią bliższego poznania wychowanków obu placówek oraz zaproszenia do współpracy pozostałych uczniów i pracowników obu ośrodków. W pierwszym roku współpracy wybrani uczniowie MOW Nr 3 oraz SOSW Nr 3 zapoznali się z funkcjonowaniem obu placówek. Wychowanki MOW Nr 3 zapoznały się z zagadnieniem niepełnosprawności intelektualnej, uczestniczyły w integracyjnych, comiesięcznych spotkaniach z klasą I SP Nr 177 na ul. Tkackiej, brały udział we wspólnych wycieczkach oraz zaprezentowały się przed szeroką publicznością SOSW Nr 3 w przedstawieniu jasełkowym. Delegacja uczniów SOSW Nr 3 dwukrotnie odwiedziła Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy: zapoznała się z funkcjonowaniem placówki oraz uczestniczyła w obchodach 40- lecia ośrodka.

W następnym roku szkolnym do współpracy dołączyli się inni nauczyciele i wychowawcy. Zrealizowano następujące zadania:

- kontynuacja wspólnych zajęć w klasie i na powietrzu uczniów klas młodszych SOSW Nr 3 oraz dziewcząt MOW Nr 3, wspólna wycieczka

do ZOO,

- udział uczniów SOSW Nr 3 w: warsztatach profilaktycznych, konkursie na fraszkę, konkursie fotograficznym, konkursie kulinarnym o tematyce prozdrowotnej oraz biegu terenowym w Lesie Łagiewnickim, organizowanych przez MOW Nr 3,
- udział wychowanek SOSW Nr 3 w: konkursie muzyczno – plastycznym „Tradycje wielkanocne”, konkursie ekologicznym „Moda ekologiczna – Cztery Pory Roku” organizowanych przez SOSW Nr 3.

Na koniec roku szkolnego 2006/2007 przeprowadzono ankiety wśród uczniów obu ośrodków, biorących udział w programie. Zarówno uczniowie SOSW Nr 3, jak i wychowanki MOW Nr 3 uważają, że współpraca pomiędzy tymi dwoma ośrodkami to dobry pomysł. Ze współpracy uczniowie wynieśli szereg wymiernych korzyści. Uczniowie z SOSW wskazywali na: mile spędzony czas, nowe przyjaźnie, możliwość obejrzenia przedstawienia bądź wzięcia udziału w wycieczce i nabycie konkretnych umiejętności typu: przygotowanie określonej potrawy. Uczennice MOW pisały o szacunku i tolerancji dla odmienności drugiego człowieka, umiejętności obcowania z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną, o współczuciu i pracy nad własnym charakterem. Wszyscy ankietowani chcieli aby współpraca była kontynuowana. Na zadania dalszej współpracy wybrali: zabawy, rozmowy, spotkania, konkursy, wycieczki, zajęcia plastyczne i sportowe, dyskoteki, programy artystyczne, zwiedzanie ośrodków, spacer, ogniska, zabawy ze śpiewem.

W roku szkolnym 2007/2008 podjęliśmy dalszą współpracę z chęcią i potrzeby serca obu stron. Za nami już wspólna wycieczka do Tomaszowa, spotkanie andrzejkowe i mikołajkowe, spacer z młodszymi dziećmi SOSW do parku im. Staszica. Przed nami wiele innych, które mamy nadzieję pozytywnie wpłyną na naszych uczniów.

Autorzy programu: Krystyna Łomott

Kazimiera Sankowska

Agnieszka Peła

Artykuł ukazał się w „Przeglądzie Edukacyjnym” Nr 4 (66)

wrzesień – październik 2008